

Aan

Staatssecretaris

nota

Kamerbrief aanbieding signaalrapportage staalslakken
ILT, herijking bodemregelgeving en enkele toezeggingen

TER BESLISSING

Datum

13 april 2023

Onze referentie

IENW/BSK-2023/94876

Opgesteld door

Bestuurskern
Dir.Bodem, Ruimte en
Klimaatadaptatie
Bodem

Beslistermijn

18 april 2023

Bijlage(n)

3

Aanleiding

De ILT heeft u een signaalrapportage over de wettelijke regels voor het toepassen van staalslakken aangeboden, gebaseerd op een RIVM rapport dat is uitgevoerd in opdracht van de ILT. Met de bijgevoegde Kamerbrief stuurt u de rapportage en het RIVM rapport aan de Kamer met daarin de beleidsreactie op het signaal. In de brief staat ook een verwijzing naar de publicatie van het RIVM rapport. Voor het publiceren van de signaalrapportage hanteert de ILT een termijn van 6 weken, dus uiterlijke verzending op 18 april.

Verder staat in de Kamerbrief een nadere invulling van de voorgenomen herijking van de bodemregelgeving en de beantwoording van een vraag van het lid Van Esch over waarom pas kan worden gehandhaafd vanaf een factor 1,4 overschrijding van de norm. Met het verzenden van de Kamerbrief komt u tegemoet aan de toezeggingen die over bovenstaande zijn gedaan tijdens het Tweeminutendebat Kwalibo van 8 december jl¹. Tot slot wordt een toelichting gegeven op het uitstel van de aanwijzing voor de Bodem Richtlijn (BRL) granuliet.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd de bijgaande brief te verzenden aan de Tweede Kamer.

Kernpunten

ILT signaalrapportage staalslakken

- De ILT geeft in de signaalrapportage aan dat de wettelijke regels voor het gebruik van staalslakken de risico's voor mens en milieu niet voldoende afdekken:
  - o Staalslakken worden in grote hoeveelheden en in dikkere lagen toegepast dan bij het opstellen van de wetgeving het uitgangspunt was;
  - o Als staalslakken in contact komen met water ontstaat een zeer lage zuurgraad. Er zijn geen normen opgenomen voor de zuurgraad (de pH), terwijl lage zuurgraad schadelijke milieueffecten kan veroorzaken voor bodem en grondwater;

¹ Handelingen II 2022/23, nr. Tweeminutendebat versterkingstelsel kwaliteitsborging in het bodembeheer.

- Niet alle stoffen die kunnen uitlogen (uitspoelen) zijn genormeerd in de bodemregelgeving;
  - Mogelijk duurt de uitloging van metalen uit de staalslak langer na toepassing dan eerder vanuit werd gegaan;
  - De mogelijkheid tot controle door bevoegde gezagen is zeer beperkt vanwege het ontbreken van een meldplicht en een verplichting tot het toepassen onder IBC voorwaarden (isoleren, beheersen en controleren).
- In de beleidsreactie wordt verwezen naar de huidige kaders:
  - De eisen die zijn opgenomen in het Besluit bodemkwaliteit (Bbk), zoals milieukwaliteitseisen, alleen functionele toepassingen en een verwijderingsplicht als toepassing niet meer in gebruik is.
  - De zorgplichten zoals opgenomen in de Wet bodembescherming en de Bbk.
  - De eisen die worden gesteld door de EU stoffenverordening REACH.
  - De verplichte informatie beschikking van de toepasser over de risico's van de bouwstof geregeld in de Regeling bodemkwaliteit. Dit is explicieter opgeschreven in de Regeling bodemkwaliteit 2022 (Staatcourant 2023, 1338), die zal gaan gelden onder de Omgevingswet.
- Vervolgstappen
  - Onderzoeken in hoeverre toezicht en handhaving voor staalslakken beter wordt geborgd met de invoering van een meldplicht of vergunningplicht.
  - Als onderdeel van de herijking bodemregelgeving de kaders voor het toepassen van circulaire grond en bouwstoffen, waaronder staalslakken, herzien. Daarin worden de genoemde punten: laagdikte toepassing, duur uitloging en normering zuurgraad en niet genormeerde stoffen meegenomen.

Datum

13 april 2023

Onze referentie

IENW/BSK-2023/94876

Opgesteld door

Bestuurskern
Dir.Bodem, Ruimte en
Klimaatadaptatie
Bodem

Aan

Stas

Bijlage(n)

3

Herijking bodemregelgeving

- De bodemregelgeving wordt herijkt.
- Aanleiding zijn de vele ontwikkelingen sinds de laatste herziening in 2008: o.a. circulaire economie, diffuse verontreinigingen zoals PFAS, Omgevingswet en Europese bodemrichtlijnen.
- Herijking kent 2 fasen:
  - Fase 1: Inpassen circulaire grond en bouwstoffen en diffuus verspreide en/of niet genormeerde stoffen, Aansluiting van bodemregelgeving en KRW.
  - Fase 2: beleid dat nog in ontwikkeling is, zoals verankeren Europese bodemrichtlijn in nationale regelgeving en verder uitwerking water en bodem sturend voor het bodembeleid.

Handhaven bij normoverschrijding factor 1,4

- Bij het handhaven van bodemnormering moet rekening worden gehouden met onnauwkeurigheden en spreidingen.
- Factor 1,4 is statistisch afgeleid. Er kan dan met voldoende betrouwbaarheid vastgesteld worden dat sprake is van een normoverschrijding. De factor 1,4 is vastgelegd in de huidige Regeling bodemkwaliteit (Rbk)
- In de nieuwe Regeling bodemkwaliteit 2022 die gaat gelden onder Omgevingswet is deze factor niet meer opgenomen, omdat het aan

het decentraal bevoegd gezag is om te besluiten wanneer met voldoende zekerheid kan worden gehandhaafd.

Uitstel aanwijzen BRL granuliet

- Om de milieukwaliteit van granuliet te bepalen is een aparte beoordelingsrichtlijn (BRL) opgesteld.
- In de kamerbrief van 14 juli 2022 (35334-190) is aangekondigd dat deze in het voorjaar van 2023 wordt aangewezen in de Regeling bodemkwaliteit (Rbk).
- Een BRL wordt opgesteld door en in opdracht van private partijen.
- Het opstellen gebeurt overeenkomstig eisen die zijn opgenomen in Rbk.
- Een BRL mag pas gebruikt worden, als deze is aangewezen in de Rbk.
- Voor het aanwijzen van een BRL moet draagvlak zijn, dat is er nu niet. Daarom kan de BRL voor granuliet (9349) nu niet worden opgenomen in de regelgeving.

Krachtenveld

De signaalrapportage kan effect hebben op vertrouwen in de staalslak als bouwproduct. Gevolg is mogelijk een verder toename van het afzetprobleem van staalslakken.

Het bedrijf Graniet Import Benelux zal gebruik gaan maken van de BRL voor granuliet. Zij hebben recent aangegeven dat er wat hun betreft nog een aantal zaken moeten worden aangepast in de BRL.

De brief is afgestemd met DGMI, RWS en HBJZ.

Informatie die niet openbaargemaakt kan worden

Niet van toepassing.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
02	Kamerbrief aanbidding signaalrapportage staalslakken ILT, herijking bodemregelgeving en enkele toezeggingen	In de Kamerbrief staat een passage over: <ul style="list-style-type: none"> - Beleidsreactie ILT signaalrapportage staalslakken - Herijking bodemregelgeving - Handhaven bij normoverschrijding factor 1,4 - Uitstel aanwijzen BRL granuliet
03	ILT signaalrapportage staalslakken	Signaal van de ILT over de wet en regelgeving van staalslakken

Datum

13 april 2023

Onze referentie

IENW/BSK-2023/94876

Opgesteld door

Bestuurskern
Dir.Bodem, Ruimte en
Klimaatadaptatie
Bodem

Aan

Stas

Bijlage(n)

3